

Új évezred, új himnusz?

Jószerevével már minden nemzeti ereklyénket ócsárolták azok a politikai irányzatok, amelyeket rosszul lél fog el, ha a nemzeti összetartozás szimbólumát látják-hallják. Eddig sorra vették már a Szent Koronát, meggyalázva egy svájcisapkával, a Szent Jobbról, ugyancsak tisztetlennül írt a balliberális sajtó, megtámadták *Hegedűs Lóránt* református püspököt a pornográfiát is túllépő ocsmány képi machinációjukkal, a „szociáldemokrata” MSZP cenzúrázni óhajtotta a katolikus papok templomi beszédeit, megbízva a lelkes *Horn*-jugendet a feladat elvégzésével. Naponta támadják a történelmi egyházak vezetőit mondavacinált vádakkal, kicsavarva, félremagyarázva nyilatkozataikat, keresztetket fűrészelnek ketté, templomokat rongálnak meg és sorolhatnám tovább. A legfrissebb „gyöngyszem” az alulműhatatlan *Heti hetes* műsorában hangzott el, gúnyolva egy katolikus plébánia belső használatra kiadott hírlevelét. Az ott ócsárolt vers még mindig színvonalasabb volt, mint a frusztráltak műsora. Várható volt, hogy előbb-utóbb a magyar Himnusz is terítékre kerül. A Klub rádió február 19-i telefonos műsorában *Horn* György zeneszerző taglalta nemzeti imádságunk hibáit. Vé-

leménye szerint *Kölcsey* szövege pesszimizmust sugall. Lehet, hogy ettől van minden bajunk?! *Erkel Ferenc* pedig egyenesen slendrián módon csak úgy „összecsapta” a himnusz zenéjét, és különben sem illik a dallam a prózai szempontból sem hibátlan szöveghez. És elhangzott a mások által régebben is elpuffantott „szellemesség”: *Kölcsey* versét *Elvis Presley* egyik dallamára is könnyebb élelnék, mint *Erkel* zenéjére. Ha kicsit utánajárunk az ügynek, nem véletlen, hogy épp a Klub rádió vette műsorára a Himnusz, hiszen megbízott főszerkesztője az a *Pikó András*, aki a *Hangos* 168 órát is szerkeszti. A Klub rádió stábját a jövőben olyan csupa pártsemleges tehetségek is erősítik, mint *Aczél Endre*, *Dési János*, *Szilágyi János* és *Bolgár György*. Képzeltelünk, hogy akkor mi lesz teríték!

Szóval csak baj van ezzel a Himnusszal, nem is tudom, hogy minek bajlódunk vele ennyit. Meg kellene rendelni egy új, korszerű művet, mondjuk *Horn* Györgyötől, a szövegét *Eörsi István* írná és énekelné a Pa-dö-dő, úgyis mint vegyeskar.

Komolyra fordítva a szót, mi is a nemzeti himnusz? Olyan dal, ének vagy induló, mely egy nép együvé-

tartozásának tudatát, nemzeti és államiságérzését hivatott reprezentatív formában kifejezésre juttatni – írja egy zenei enciklopédia. A magyar himnuszra pontosan illik ez a meghatározás, mind *Kölcsey* versére, mind *Erkel Ferenc* muzsikájára.

Kölcsey 1823. január 22-én írta a Himnusz, amely éppoly emelkedett hangú, mint a korai kereszténység és a középkor himnusként számot tartott vallási vagy egyházi énekei. Néphimnusszá *Kölcsey* remekműve csak úgy válhatott, hogy számára vette egy mindenki számára érthető muzsika. *Erkel* Hunyadi László című operájának bemutatása után *Garay János* lapjában, a *Regélő* Pesti Divatlapban 1844. március 3-án pályázat jelent meg, amelyet *Bartay Endre*, a Nemzeti Színház igazgatója jegyzett. A pályázatra tizenhárom jelítség mű érkezett, a bírálóbizottság 1844. június 15-én hirdetett eredményt. A tizenhárom zeneműből a bizottság egyhangúlag *Erkel* kompozícióját tette meg magyar himnusszá, tehát június 15-e egyben a Himnusz születésnapja. Dícséretben részesítettek öt zeneszerzőt: *Egressy Bénit*, *Molnár Ádámot*, *Travnyik Jánost*, *Éliás Mártont* és *Sayler Károlyt*.

A *Horn* György véleménye szerint „megújításra szoruló” dallamot 1844. július 2-i bemutatón hallgatta meg a közönség: „Hunya-

di László szerzője oly művel ajándékozta meg ismét a magyar közönséget, mellyel zenészetünknek egyik díszeül szolgálhat. E dalszerzőmenny magyar jelleme két-szertelen; megvan himnuszai magasztossága is, s könnyű, dallamos, természetes emelkedésével a fülbe is könnyen tapadand többszöri hallás után, mi népszerűséget ígér neki:” – tudósít *Ney Ferenc* az *Élet* képekben.

Kétezer májusában – a Millénnium évében – a Budai Ciszterci Szent Alberik kórus CD-re énekelte az 1844. évi pályázat hat. művét. Még abban az évben március 15-ére gimnáziumok kaptak ajándékba belőle. Az idén a CD-ből minden iskola kap határon innen és túl, tájékoztatott *Somogyváry Ákos* karnagy, *Erkel* Ferenc szépunkaja.

Nemzeti imádságunk már több mint száz éve fölcsendült bajunkban és örömmünnepeinken, amikor 1949-ben veszélybe került. A kommunista kormány új címet és új himnusz akart, bizonyára ugyanaz csípte a szemüket, mint napjaink szimbólumgyilkosainak: Isten áldd meg a magyart. Az új himnusz komponálására *Kodály Zoltánt* kérték föl, a szövegíró *Ilyés Gyula* lett volna. *Kodály* határozottan és röviden csak ennyit mondott: „Jó a régi.”

Mi is így vagyunk vele.

Hankó Ildikó